

Купуєш товар походженням із країни-агресора? Змінюй умови закупівлі або відмінняй

За постановою Кабінету Міністрів України від 09.04.2022 № 426 «Про застосування заборони ввезення товарів з Російської Федерації» у зв'язку з військовою агресією російської федерації щодо України та відповідно до [частини 11 статті 29 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність»](#) заборонено ввезення на митну територію України в митному режимі імпорту товарів з російської федерації.

Товари, переміщення яких територією російської федерації здійснено транзитом, та товари, ввезені з Російської Федерації, у тому числі товари походженням із третіх країн, можуть бути поміщені в митний режим імпорту, якщо їх ввезення в Україну здійснено до 24.02.2022.

У публікації «[Ембарго на імпорт „Made in Russia“ і не тільки: заборона ввезення товарів із РФ у питаннях-відповідях](#)» ми з правової точки зору розглянули питання щодо такої заборони.

Проте, що робити замовнику, якщо ним оголошено закупівлю товару, який за своїми характеристиками виготовляється на території російської федерації, тобто походить з цієї країни?

Відповідь на це питання має два варіанти:

змінити технічні вимоги до предмета закупівлі таким чином, щоб учасник міг запропонувати товар, який виготовляється не на території країни-агресора;

відмінити публічну закупівлю.

Розглянемо далі таке питання з позиції Постійно діючої адміністративної колегії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі — Колегія).

Рішення Колегії від 12.07.2022 № 5092-р/пк-пз, закупівля [№](#)

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело:

<https://radnuk.com.ua/uchast-u-zakupivliakh/praktika-oskarzhennja-uchast-u-zakupivliakh/kupuiesh-tovar-pokhodzhenniam-iz-krainy-ahresora-zminiuj-umovy-zakupivli-abo-vidminiaj/>

[UA-2022-04-15-000787-с](#)

Обставини розгляду скарги

Замовник оголосив процедуру закупівлі запасних частини до автомобілів ЗІЛ, ГАЗ та ПАЗ. Виробництво запчастин за деякими з номенклатурних позицій предмета закупівлі здійснюється лише на території російської федерації.

Варто зазначити, що у встановлений строк для подання учасником тендерної пропозиції замовник не вносив зміни до умов процедури закупівлі та не відміняв її.

Відповідно до [пункту 2 частини 1 статті 32 Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII](#) замовник відміняє тендер у разі неможливості усунення порушень, що виникли через виявлені порушення законодавства у сфері публічних закупівель, з описом таких порушень, які неможливо усунути.

Рішення про відміну процедури закупівлі відповідно до цієї норми прийнято замовником лише після оцінки тендерних пропозицій учасників торгів. У своєму рішенні замовник зазначив, що тендерна документація має численні позиції товарів з посиланням на виробництво у росії, з якою Україна веде визвольну війну, та країни-співагресора — Білорусі, тому закупівля товарів, виробниками яких є ці країни, є недоречною.

Позиція скаржника

Скаржник не погоджується з рішенням замовника щодо відміни процедури закупівлі, а тому просив Колегію зобов'язати замовника скасувати таке рішення.

Наводячи перелік органів, які здійснюють контроль у сфері закупівель та громадський контроль за [частиною 4 статті 7 Закону № 922](#), скаржник зазначив, що замовник безпідставно відмінив процедуру закупівлі, оскільки такими уповноваженими суб'єктами порушень встановлено не було, а опис підстав такої відміни не відповідає критерію «порушення у сфері публічних закупівель».

Скаржник також наголошує, що замовник не зазначив, у чому саме полягає неможливість усунення порушень, що виникли через виявлені порушення законодавства у сфері публічних закупівель, а також не надав опису таких порушень, які неможливо усунути, і в чому саме полягають порушення замовником законодавства у сфері публічних закупівель.

Позиція Колегії

Колегією встановлено, що замовник здійснює процедуру закупівлі частини товару, виробництво якого здійснюється лише на території російської федерації.

Посилаючись на норми [Закону України «Про правовий режим воєнного стану»](#), [Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні»](#), [затвердженого Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX](#), [Постанови № 426](#) та визначення російської федерації державою-агресором за [постановою Верховної Ради України від 27.01.2015 № 129-VIII](#), Колегія визначила правомірною відміну процедури закупівлі, а тому відмовила скаржнику в задоволенні скарги.

Висновок

Перш ніж здійснювати закупівлю будь-якого товару, замовнику слід визначити, чи такий товар **або його частина** не виготовляється лише на території країни-агресора.

Якщо замовник виявив можливість та необхідність внесення змін до умов публічної закупівлі у зв'язку з описаними обставинами ще на етапі подання учасниками тендерних пропозицій, він може скористатись зразком [протоколу про внесення змін до тендерної документації](#), який розміщено на порталі [RADNUK.COM.UA](#).

Читайте також публікації:

[Надавачі телекомунікаційних послуг монополісти чи ні?;](#)

[Пальне з РФ або Білорусі: як бути замовнику?;](#)

[Якщо відміна закупівлі неправомірна, чи можна вважати договір про закупівлю укладеним? Судова практика.](#)